

Wat is de belangrijkste bron van informatie bij de beslissing om wel of niet te vaccineren?

Op deze vraag is in de huidige literatuur geen direct antwoord te vinden. Wel blijkt uit de literatuur dat vaccinatie weigeraars aangeven primair het internet en sociale media te gebruiken om informatie over COVID-19 vaccins te vergaren en te verspreiden (French et al. 2020). De literatuur wijst ook op het belang van het gebruik van sociale media in de verspreiding van kennis over een toekomstig COVID-19 vaccin omdat sociale media door een groeiend aantal mensen als belangrijke informatiebron en communicatiemiddel wordt gebruikt (French et al. 2020).

Verder geeft de literatuur inzicht in andere aspecten met betrekking tot het verstrekken en vergaren van informatie over het COVID-19 vaccin:

1. Het gebruik van emotie in de communicatie over COVID-19 vaccines
2. Het gebruik van sociale media voor kennisdisseminatie door de overheid
3. Het belang van opleidingsniveau en gezondheidsvaardigheden in de houding t.o.v. een toekomstig COVID-19 vaccin

1. Het gebruik van emotie in de communicatie over COVID-19 vaccines

Hoe kan emotie worden ingezet in de communicatie van COVID-19 vaccines om mensen over te halen zich te laten inenten?

In een review van Chou en Budenz (2020) komt naar voren dat het bij de berichtgeving omtrent het vaccin van belang kan zijn angsten, woede en andere negatieve emoties te erkennen en tegelijkertijd de strikte veiligheidsnormen van het ontwikkelingsproces te benadrukken. Bovendien kan het helpen te benadrukken dat door inenting de zelfredzaamheid van individuen en de gemeenschap worden bevorderd. Daarnaast is het van belang mensen bewust te maken hoe desinformatiecampagnes negatieve emoties proberen op te roepen. Samenvattend stellen Chou en Budenz (2020) dat het effectief kan zijn informatie over het vaccin af te stemmen op de emotionele toestand van mensen (dit kan per groep verschillen) in plaats van een "one-size-fits-all" campagne te voeren.

Een studie van Lima et al. (2020) wijst ook op het effect van communicatie op de bereidheid tot vaccinatie tegen COVID-19. In de studie werden respondenten (N=572) op verschillende manieren ingelicht over het vaccin. Het resultaat laat zien dat een positieve benadering van het vaccin (het benadrukken van de effectiviteit tegenover het enkel benadrukken van bijwerkingen en/of consequenties) tot een hogere vaccinatiebereidheid leidt. De grootste verandering vond plaats bij diegenen die in eerste instantie zeer negatief tegenover vaccinaties stonden. Volgens Lima et al. (2020) is het daarom van belang dat regeringen een vaccin promoten door middel van het verstrekken van positieve informatie over de werkzaamheid van het vaccin.

2. Het gebruik van sociale media voor kennisdisseminatie door de overheid

Sociale media platformen zijn een belangrijke informatiebron en communicatiemiddel voor een groeiend aantal burgers. French et al. (2020) komen in hun review van *best practices* dan ook tot de conclusie dat volksgezondheidsinstanties sociale media actief moeten gebruiken in hun

communicatie- en promotiecampagnes. Zeker ook omdat vaccinatieweigeraars en antivaccinatie activisten juist sociale media zoals Facebook, Twitter en YouTube gebruiken om misleidende informatie over de veiligheid van COVID-19 vaccines te vergaren en te verspreiden.

3. *Het belang van opleidingsniveau en gezondheidsvaardigheden in de houding t.o.v. een toekomstig COVID-19 vaccin*

Sinds het begin van de COVID-19-pandemie in de Verenigde Staten is het duidelijk dat zowel mensen met lage inkomens als ook gekleurde gemeenschappen een hoger risico lopen op infectie en overlijden door COVID-19.¹ Hieraan gerelateerd ontdekte Malik et al. (2020) in een survey met 672 Amerikanen, dat mensen met een laag inkomen een lager acceptatiepercentage van een COVID-19 vaccine rapporteren dan hoger opgeleiden. Met het toenemen van het aantal jaren van opleiding neemt ook de acceptatie van het COVID-19-vaccin toe. Deze bevindingen tonen aan dat gemeenschappen met een laag inkomen, die onevenredig zwaar worden getroffen door COVID-19, vatbaarder kunnen zijn voor aanhoudende uitbraken, zelfs als er een vaccin beschikbaar is (Malik et al. 2020).

Een onderzoek in Italië met 885 deelnemers (Biasio et al. 2020) wijst ook op een sterke correlatie tussen een positieve houding ten opzichte van een COVID-19 vaccin en opleidings- en alfabetiseringsniveau. Biasio (2020) stelt dan ook dat het belangrijk is gezondheidsvaardigheden te verbeteren en berichtgeving begrijpelijk te maken voor iedereen. Vooral voor kwetsbare gemeenschappen die al geneigd zijn vaccinaties af te wijzen.

Douglas McAdam, socioloog op Stanford University, geeft aan dat het belangrijk is om de berichtgeving omtrent vaccinaties af te stemmen op de behoeften van de gemeenschap en waar nodig sleutelfiguren in te zetten om bepaalde gemeenschappen beter te bereiken (McAdams in Tibbetts 2020).

4. *Samenvatting*

Bovenstaande literatuur suggereert dat het behulpzaam kan zijn emoties in te zetten in berichtgeving en communicatie omtrent COVID-19 vaccinaties. Ook lijkt het belangrijk om berichtgeving af te stemmen op de behoeften van verschillende doelgroepen (eventueel met behulp van (lokale) sleutelfiguren). Daarnaast pleiten French et al. (2020) in hun review voor het inzetten van sociale media voor kennisdisseminatie en communicatie over het COVID-19 vaccin.

5. *Literatuur*

- Biasio, L.R. et al. (2020). Assessing COVID-19 vaccine literacy: a preliminary online survey. Pre-print. <https://doi.org/10.20944/preprints202007.0295.v1>
- Chou, W.S and Budenz, A. (2020). Considering Emotion in COVID-19 Vaccine Communication: Addressing Vaccine Hesitancy and Fostering Vaccine Confidence. *Health Communication* 35(14), 1718-1722. <https://doi.org/10.1080/10410236.2020.1838096>
- French, J. et al. (2020). Key Guidelines in Developing a Pre-Emptive

¹ Voor de effecten van corona op migranten in Nederland kijk op <https://www.pharos.nl/wp-content/uploads/2020/04/Oog-voor-diversiteit-ten-tijde-van-coronacrisis.pdf>

COVID-19 Vaccination Uptake Promotion Strategy. *Int. J. Environ. Res. Public Health* 17(16), 5893. <https://doi.org/10.3390/ijerph17165893>

- Lima, G. (2020). Public Willingness to Get Vaccinated Against COVID-19: How AI-Developed Vaccines Can Affect Acceptance. Pre-print. <https://arxiv.org/abs/2006.08164>
- Malik, A.A. et al. (2020) Determinants of COVID-19 Vaccine Acceptance in the U.S. Pre-print. <https://doi.org/10.1101/2020.05.22.20110700>
- Tibbetts, J.H. (2020). Will a COVID Vaccine Be Accepted? Review. *BioScience*, biaa133. <https://doi.org/10.1093/biosci/biaa133>